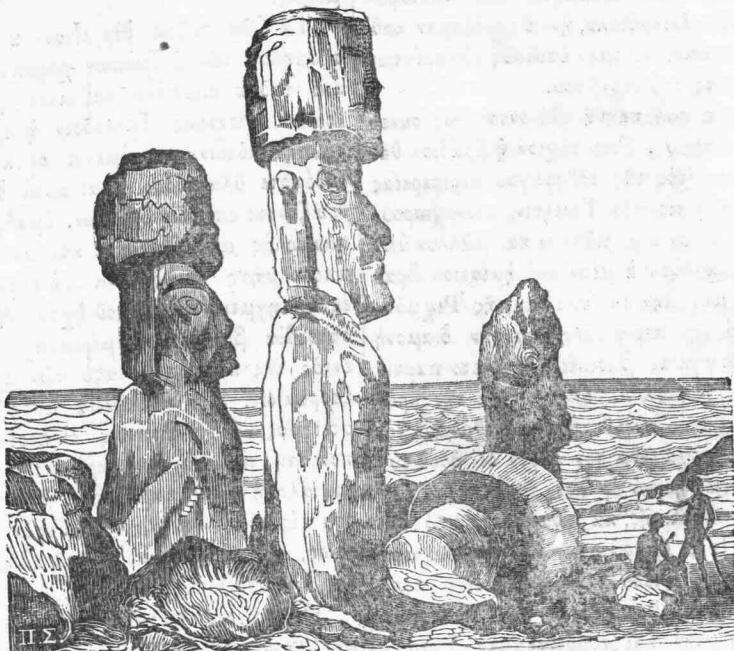

τέρωθεν διὰ τεσσάρων στίχων οἱ γίγαντες τῶν δασῶν, ἀπαντῷ τις κήπους θαυμαστούς, τοῖχους ἄνωθεν τῶν δποίων κατέρχονται ἐπὶ κλίνης ἐκ χλόης καταβρέχται ἀνθέων. Οὗτοι εἰσέρχεται τις, ὡς εἰς τὰ βροι-

λεια τῶν ἀρχαίων νυμφῶν, εἰς τὸ φρούριον ἔκενος αῦτινος ἡ ἱστορία ἀρχεται ὡς διήγησίς τις τῶν χρόνων τοῦ Peau d' Ane.

(Ἐπεται συνέχεια.)

—ο—

‘Η νῆσος τοῦ Πάζχα κεῖται εἰς τὸν Μέγαν Ὀκεανὸν, καὶ ὀνομάζεται ὑπὸ μὲν τῶν Ὀλλαγδῶν Paassen, ὑπὸ δὲ τῶν Ἀμερικανῶν, καὶ τῶν Ἀγγλῶν Eastern Island, ὑπὸ δὲ τῶν θαυμενῶν Waïhou. Σημαίνουσι δὲ ὅλα ταῦτα τὰ διόματα νῆσον τοῦ Πάζχα, οὐδὲς ὀνομασθεῖσαν ὑπὸ τοῦ Ὀλλαγδοῦ ναυάρχου Roggeween, τοῦ ἀνακαλύψαντος αὐτὴν τὴν 6 Ἀπριλίου 1722, ήμέραν τοῦ Πάζχα. Οἱ Κῶδικιών διῆλθεν εἰς αὐτὴν ήμέραν ἐν μηνὶ Μαρτίῳ τοῦ 1774· δὲ Λαπερόνιος διέμεινες δύοδοκοντα ὥρας τῆς 6 Ἀπριλίου 1786. Τέλος δὲ Ρῶσος πλοιάρχος Κοτζεύεν, ἡγυροδόλησεν ἐμπροσθεν τοῦ Waïhon τὴν 28 μαρτίου 1816, ἀλλὰ δὲν ηδυνήθη νὰ ἔξελθῃ καθότι οἱ θαυμενεῖς, οἵτινες ἐφάνοντο οὖτις ἕγκον ἀπατηθῆ προηγουμένως καὶ κακομεταχειρισθῆ ὑπὸ τῶν Εὐρωπαίων, ἀντέστησαν εἰς τὴν ἀποβίβασίν του. Ἀναφέρουσιν ἐν τούτοις ἔτερον ναυτικὸν Beechey καλούμενον, διτοις ἐπεικέρθη τὰ βόρεια μέρη τῆς νῆσου κατὰ τὰ 1826.

Οἱ θαυμενεῖς οὗτοι ἔχουσι τὸ χρῶμα τοῦ δέρματος ὅμοι βαθύτερον τοῦ τῶν Ἰσπανῶν, σῶμα ἐστιγμένον ὡς τὸ τῶν Ἰνδῶν καὶ κατὰ μέγα μέρος ἐνδεδυμένον, καὶ καλύβες πρὸς κατοικίαν των ἀπλῆς διασκευῆς. ‘Υπάρχουσι δὲ καὶ τινες εἰς τὴν χώραν των οἰκισμῶν τοῦτοις θόλους ἔχουσι, διπερ ἀποδεικνύει ὅτι οἱ κάτοικοι ἔχουσι γνώσεις τινὰς ἀρχιτεκτονικῆς. ‘Ἐκ δὲ τῆς καλῶς καλλιεργημένης γῆς καὶ τῶν περιφράκτων καὶ διακεχιμένων ἀπ' ἀλλήλας πεδιάδων ἐπί-

σης ἔννοιες τις ὅτι καὶ οἱ ἄγριοι οὗτοι ἔχουσι γνώσεις ἀρχετὰ ἀνεπιτυγμένας περὶ ἰδιοκτησίας. Τρέφονται δὲ ἀπὸ γεωμηλα, διασκούρια (d' ignames), γλυκοκολόκυνθα, βανανέας, καὶ ζαχαροκάλαμον.

Οὐδεμίαν θετικὴν ιδέαν περὶ τῆς θρησκείας τῶν θαυμενῶν δύναται τις νὰ δώσῃ. ‘Ο Roggeween παρετέρησεν ἐπὶ τῆς ὅχθης βράχους χονδροειδῶς ἔξειργασμένους εἰς ἀνθρώπινον σχῆμα, ὡς παριστάται ὑπὸ τῆς παρακειμένης ήμῶν εἰκονογραφίας, καὶ ἔθεωρησεν αὐτοὺς ὡς εἰδῶλα. ‘Ο Κῶδικ περιέγραψε τοὺς κολοσσαίους τούτους ἀνδριάντας, καὶ ἐγγωμάτευσεν ὅτι ἀνηγέρθησαν πρὸς μνήμην μεγάλων τινῶν ἀνθρώπων τῆς χώρας. Γινέται αὐτῶν ἔχουσιν εἶκοσι ποδῶν ὑψος, καὶ ἐπὶ τῶν κεφαλῶν των ὑπέρκεινται ὑπερμεγέθη καλύμματα (σκοῦφοι) κυλινδροειδῆ. Πλεῖστοι δὲ ἐξ αὐτῶν ἔχουσιν ιδιαίτερα δόματα, ἢγουν Τόμο-Ἄϊ, Τόμο-Ἐρι, Χουχού, Μάρα-Χέερα, Ούμα-Πίσα-Βιρατοῦ. Ἀρκετὴν ἀπέχθειχν αἰσθάνεται δὲ ταῦτα θεώμενος, διότι οἱ μὲν ὄφαλοι αὐτῶν εἶναι κοῖλοι, ἐλλειπτικῶς καὶ ἀκανονίστως τεθειμένοι· τὸ δὲ μέτωπον ἔνιστε ἐλλείπει· δὲ λαιμὸς εἶναι βραχύτατος, εἰς βραχίονες μόλις διασχρινόμενοι, τὰ διτα διπερμεγέθη, καὶ ἡ κόμη εὐθεῖα καὶ μακρά.

‘Ο Κοτζεύον παρετέρησε τὸ 1816, ὅτι τὰ ἀγάλματα ταῦτα εἶχον ἐκ τῆς βάσεώς των ἀποσπασθῆ καὶ ἀνατραπῆ. ‘Μήπως τοῦτο έτον αποτέλεσμα καταιγίδος, ή ἀλληλομαχίας τινὸς τῶν θαυμενῶν, ή πολέμου μεταξὺ αὐτῶν καὶ τῶν Εὐρωπαίων; Εἴναι ἀδύνατον, ὡς δὲ Beechey λέγει, νὰ λάβωμεν περὶ τούτου πληροφορίαν τινά.